

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Rotterdam
T.a.v.
Bureau Monumenten & Cultuurhistorie
Postbus 6575
3002 AN Rotterdam

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
1161537

Olonummer

Datum 16 augustus 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam Woningcomplex "De Eendracht"
Adres Statenweg 39
Postcode/plaats 3039 HC Rotterdam
Gemeente/provincie Rotterdam; Zuid-Holland;
Monumentnummer 524318

Geacht college

Op 26 juni 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.
In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het woningbouwcomplex "**De Eendracht**" is tussen 1931-1934 gebouwd als U-vormig woonhof rondom een gemeenschappelijk binnenterrein met een ommuurde siertuin, naar ontwerp in nieuwe zakelijke stijl van architect J.H. van den Broek. Het plan betreft de herinrichting van de gemeenschappelijke tuin. Aanleiding voor de herinrichting van de tuin zijn rioleringsproblemen. Om deze te verhelpen is het noodzakelijk gebleken om bomen te kappen. Tevens is geconstateerd dat het maaiveld ernstig is verzakt. De werkzaamheden aan de tuin betreffen het ophogen van het gazon, het rooien van bomen, het aanbrengen van nieuwe boom-, haag- en heesterbeplanting, een nieuw gazon en vaste plantenvakken.

Motivering

De tuin is ontworpen als een compositie met vlakken grind, gras en beton, verbijzonderd door hoogteverschillen en betonnen keerwanden. De 'kijktuin' ligt als los plateau tussen het niveau van de woningen en het souterrain. In de tuin bevindt zich ook een ondiepe vijver.

De tuin is waardevol en bijzonder omdat het gemeenschapsideaal uit de tijd van de aanleg nog herkenbaar is. Bij veel andere woningcomplexen is de gemeenschappelijke tuin geheel of gedeeltelijk verdeeld om als privétuinen te worden gebruikt. Dat de bewoners van De Eendracht zich inzetten voor het behoud en de herinrichting van de tuin met respect voor de monumentale waarden is daarom zeer positief.

Ten behoeve van het plan is tuinhistorisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat de beplanting van de tuin in de afgelopen decennia is gewijzigd.

In het kader van vooroverleg heeft de RCE een preadvies uitgebracht (12 februari 2021, referentienummer 1107046). In het preadvies is geadviseerd om het complex van een ruimtelijk en horticultureel passende beplanting te voorzien, geïnspireerd op de bouwstijl en geschiedenis van het complex.

De planten en bomen die zullen worden geplant zijn soorten die in de jaren 30 ook werden toegepast. Enige uitzondering daarop is de Koelreuteria. De keuze hiervoor is gebaseerd op het idee dat deze boom gedurende het hele jaar aantrekkelijk is voor een kijktuin. Voor de meerstammige sierkersen die moeten worden gekapt, komen ook weer sierkersen terug.

De architect heeft toegelicht enkele in de jaren 30 toegepaste soorten nu liever niet meer te gebruiken vanwege veel voorkomende ziekten. Met de keuze voor de soorten is tevens rekening gehouden met de klimaatverandering. Sommige soorten, zoals naaldbomen, hebben last van de toenemende droogte. Tevens is rekening gehouden met de wensen van de bewoners.

De cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuur van de tuin blijven behouden. Met de nieuwe tuininrichting wordt rekening gehouden met de monumentale waarden. Uitvoering van dit plan zal een goede impuls voor het rijksmonument betekenen. Ik adviseer u daarom de gevraagde vergunning te verlenen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '***Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten***' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Onze referentie

1161537

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Adviseur architectuurhistorie